

OMROEPVERENIGING POWNED

AMSTERDAM | JAARVERSLAG 2018

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million, from 2.5 million in 1980 to 4 million in 1995. The public sector has become a major employer in the UK, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy.

The public sector has also become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy. The public sector has become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy.

The public sector has also become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy. The public sector has become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy.

The public sector has also become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy. The public sector has become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy.

The public sector has also become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy. The public sector has become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy.

The public sector has also become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy. The public sector has become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy.

The public sector has also become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy. The public sector has become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy.

The public sector has also become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy. The public sector has become a major provider of social services, and its growth has been a key factor in the overall growth of the economy.

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

BESTUURSVERSLAG

3

JAARREKENING 2018

Balans per 31 december

19

Exploitatierekening 2018

21

TOELICHTING

Kasstroomoverzicht over 2018

22

Toelichting algemeen en grondslagen

24

Toelichting op de balans per 31 december 2018

32

Toelichting op de exploitatierekening 2018

39

Toelichting op de exploitatierekening 2018 volgens categoriale indeling

46

Toelichting op de nevenactiviteiten per cluster 2018

47

Programmakosten per domein per platform 2018

48

OVERIGE GEGEVENS

49

BESTUURSVERSLAG

Voorwoord

“Powned niet meer op tv te zien” kopte De Telegraaf 18 januari 2018. Het was voorlopig de laatste in een reeks van anti-PowNed artikelen. Aanleiding was onze internetserie over Henk Kuipers en zijn rol als voorman van motorclub No Surrender. Wakker Nederland was het daar blijkbaar niet mee eens en besloot een heuse campagne te starten. Politiek Den Haag, maar ook de NPO werden flink onder druk gezet om de serie en later ook de documentaire de nek om te draaien. Ja, er speelden begin 2018 krachten die zelfs ons de wenkbrauwen deed fronsen. Maar het is niet aan De Telegraaf om te beslissen wat Nederland wel en niet te zien krijgt. En onze afweging was simpel: als Justitie motorclubs wil verbieden, waarom dan niet eens je licht opsteken bij het andere kamp. En blijkbaar vond Nederland dat inkijkje bijzonder interessant, want Captain Henk werd massaal bekeken. Sterker nog: het is nog altijd met afstand de best bekeken internetserie ooit door de NPO geproduceerd.

Maar goed, zelden heeft een krant er zo naast gezeten. Want als er een jaar is geweest waarin wij zichtbaar zijn geweest, dan is het 2018 wel. Met series als Marokko op 1, Meer voor Vrouwen, de Hofbar en Emmen op 1. Maar ook met documentaires als Oud en Nieuw onder vuur, Bitcoins, de Slag om Rotterdam, Crème de la Crooswijk, Druk, Dennis in de provincie en Dat zijn geen grappen. Nog nooit kwamen wij in een jaar tijd met zoveel nieuwe titels. En ik denk ook dat we hiermee ook tegelijkertijd hebben bewezen meer te kunnen dan alleen het produceren van kortere nieuwsitems.

Toch voelt het ook een beetje als noodgedwongen. Domweg omdat PowNed de eerste omroep wilde worden die alleen nog maar online te zien zou zijn. Want waarom nog aanwezig zijn op radio en televisie wanneer steeds meer mensen het zogenaamd lineair kijken in de ban doen? Waarom niet je kijkers en luisteraars volgen, in plaats van met een misplaatste arrogantie verwachten dat ze wel bij jou op bezoek komen? Kijk naar de kijkcijfers. Die storten in. Domweg omdat steeds meer jongeren er een heel ander kijkpatroon op na houden.

Wij van PowNed mogen dan op televisie misschien het kleinste omroepje zijn, online zijn we –op de NOS na– de grootste. Gewoon even wat cijfers. Meten is immers weten en in tegenstelling tot de 1500 compleet achterhaalde kijkcijferkastjes laat online zich gelukkig wel heel goed meten. Maar liefst 76 procent van onze bezoekers is jonger dan 35 jaar. Ter vergelijking: de gemiddelde leeftijd van de jongerenzender NPO 3 ligt inmiddels op 44 jaar.

En zo kan het dus gebeuren dat een titel als Captain Henk online een miljoenenpubliek trekt, terwijl diezelfde documentaire op televisie blijft steken op zo’n 300.000 kijkers. Dan kun je dus als omroep stug blijven vasthouden aan deze sterfhuisconstructie, of je gaat je publiek achterna. Welnu, dat laatste wilden wij doen. Maar tussen droom en daad staan wetten in de weg. Zoals de Mediawet bijvoorbeeld. Artikel 2.34 om precies te zijn. Ik citeer: “Omroeporganisaties zijn verplicht media-aanbod te verzorgen, waaronder in elk geval radio- en televisieprogramma’s.”

Voeg daarbij dat van het totale budget dat jaarlijks naar de publieke omroep wordt overgemaakt, slechts 3 procent bestemd is voor online. En het wordt niet meer, het wordt alleen maar minder. Zo is PowNed in een jaar tijd gehalveerd in het online budget. Want waarom geld steken in iets dat succesvol is? Vergeef me mijn frustratie, maar ik vrees dat het nog wel even duurt alvorens Hilversum online hetzelfde gaat behandelen als televisie en radio.

Voor ons wel reden om het over een iets andere boeg te gaan gooien. Dus toch weer volop in te zetten op lineair om dat vervolgens te gebruiken als etalagefunctie voor je online activiteiten. En dat is waar we in 2018 mee zijn gestart en wat wij in 2019 verder gaan uitrollen. Afgelopen jaar was goed, maar in 2019 moet het echt gaan gebeuren. Niet alleen qua programmering, maar ook wat betreft onze toekomst. Want is het einde oefening of blijft het typische PowNed geluid gewaarborgd in dit mooie bestel? U kunt allen inzetten...

Enfin, het wordt wederom een spannend jaar. Dat gezegd hebbende presenteren wij u met gepaste trots ons jaarverslag over 2018. Wij verantwoorden hiermee niet alleen het gevoerde beleid, maar doen ook een beknopt verslag van het afgelopen jaar en kijken we vooruit op de toekomst. Veel leesplezier.

Dominique Weesie
Voorzitter PowNed

1. Missie

PowNed wil als publiek mediabedrijf alle technologie en mediaplatforms inzetten om de netwerkgeneratie naar het publieke bestel te lokken. PowNed doet dit met een geheel eigen stijl: uitdagend, dwars als het moet, humoristisch, intelligent en ongecensureerd. Stelling nemen, aanpakken, confronteren, soms choqueren, juichen als 'we' winnen, satirisch of met zelfspot als dat nodig is.

Onze levenshouding verschilt van de waardengemeenschappen van de ledengebonden omroepen; geen binding met links of rechts, rebels, vrijheid centraal stellen, niets voor lief nemen en een allergie hebben voor betutteling en macht.

PowNed richt zich op de netwerkgeneratie, een generatie die veelal bestaat uit millennials: jonge mensen die continu online zijn, veel interesse hebben in nieuws en informatie en deze vooral online zoeken, kritisch zijn op de macht en graag hun stem laten horen. De netwerkgeneratie is op zoek naar echte, ongepolijste informatie waarbij de confrontatie niet wordt geschuwd en macht per definitie in twijfel wordt getrokken.

PowNed maakt niet alleen maar meer korte nieuwsitems, we verrassen vriend en vijand tegenwoordig ook steeds vaker met kwalitatief hoogstaande producties, zonder daarbij overigens ons DNA te verkwanselen. Daarnaast bereiken we binnen het NPO 3-domein met PowNews een grote groep mensen online die andere omroepen niet bereiken.

Veel van wat PowNed doet heeft een journalistiek DNA. Onze kracht is dat wij nieuws en actualiteiten op een andere manier aanpakken: ongepolijst, transparant, direct laten zien wat er speelt door zonder filter het gesprek aan te gaan. Om dit perspectief te kunnen bieden hebben we een eigen makerscultuur ontwikkeld met bijbehorende manier van werken. Hierbij staat altijd ons publiek centraal. Wij willen dicht bij onze doelgroep staan, hun taal spreken en opduiken in het gehele land.

Onze doelgroep eist van ons betrokkenheid, continue interactie en invloed op inhoud. In ons aanbod zoeken we dan ook altijd naar manieren om het publiek te laten interacteren. Via sociale media (Facebook, Instagram, Twitter, maar ook YouTube) krijgen we dagelijks continu berichten binnen met inhoudelijke tips, feedback en suggesties. Hier gaan we serieus mee om en reageren we ook altijd op. Iedere week worden er verschillende items gemaakt op basis van de input van onze gebruikers.

2. Het jaar in een notendop

Het jaar 2018 dus. Het jaar van de ommekeer. Het jaar ook waarin wij terugkeerden op televisie. Zoals gezegd hebben wij een sterk eigen geluid, waarmee wij ook een geheel nieuwe groep naar Hilversum hebben gebracht. Dat is soms lastig, omdat vaak gedacht wordt aan het bouwen van zenders, waarmee de omroep met een randje al snel een beetje naar de randen werd geduwd. Maar PowNed is allang niet meer dat vervelende jongetje van de klas met die eeuwige snotterbel. Neen, langzaam maar zeker beginnen ook wij volwassen te geraken. Verbreding dus, zonder af te doen aan ons eigen geluid. Sterker nog: documentaires als Oud en Nieuw onder vuur, Crème de la Crooswijk, De Slag om Rotterdam en de serie Emmen op 1 hadden en kunnen alleen worden gemaakt door PowNed. Domweg omdat wij in contact staan met die mensen. Van oudsher. Marokko op 1 was daarentegen juist weer heel verrassend uit onze koker en spannend ook bovendien. Wij stellen vragen die anderen liever uit de weg gaan. Dat werd door zowel de NPO als de kijker gewaardeerd.

Een nieuwe koers dus. Want het mocht soms wel een beetje vriendelijker. Wat opgewekter ook. En die nieuwe koers begint zijn vruchten af te werpen. En worden ons plotseling programma's gegund, daar waar die gunfactor in het verleden ver te zoeken was. En dat heeft ook de omroep als organisatie vleugels gegeven. De energie is terug. Sterker nog: daar waar we in 2018 twaalf nieuwe titels wisten in te tekenen, daar zitten we bij het schrijven van dit jaar verslag in 2019 inmiddels al op bijna 20 nieuwe programma's. Ter illustratie: ten opzichte van 2017 boekten wij een omzetsijging van 18 procent en voor 2019 zitten we inmiddels alweer 36 procent boven 2018. Zowel voor lineair als online.

Lineair gebruiken we overigens meer en meer als etalagefunctie voor onze online activiteiten. Het liefst maken we een koppeling. In de wandelgangen van de NPO ook wel het modelletje 'Captain Henk' genoemd. Want we mogen dan misschien de kleinste omroep van het stel zijn, online zijn wij –op de NOS na– nog altijd verreweg de grootste. Ook in 2018. Met veelbekeken webseries als 'Bitcoins naar de maan' en 'Dennis in Albufissa', maar wij schotelen ons publiek ook dagelijks tenminste twee nieuwsitems voor. Online welteverstaan, maar programma's als DWDD, Jinek en Pauw vissen graag uit onze vijver, waardoor deze ook weer op de 'grote mensen televisie' te zien zijn.

Wij bleven daarom ook in 2018 hameren op online. Want daar ligt wat ons betreft nog altijd onze toekomst. Wij hebben de kennis en hebben ook in 2018 de Raad van Bestuur van de NPO weer aangeboden hen te helpen met het opzetten van een sterke online strategie. Zo vinden wij bijvoorbeeld dat er nog altijd te halsstarrig wordt vastgehouden aan het NPO-portaal. Een heldere visie over Facebook, YouTube en Instagram ontbreekt. En dat is zorgwekkend. Terwijl het niet zo moeilijk is. Als Mohammed niet naar de berg komt, dan komt de berg wel naar Mohammed. Zolang je maar zoveel mogelijk mensen bereikt met je content. Maak kortom een fragmentatiebom inplaats van te gokken op een precisiebom genaamd 'NPO.nl'. Jongeren komen daar domweg niet. Het mediagedrag van jongeren is gewoon verschoven. Zorg dat je met hen mee verhuist.

Ook op radio zijn we actiever geworden. Op Radio 1 waren we met Prem natuurlijk al nadrukkelijk aanwezig, maar daar kwamen in 2018 een aantal nieuwe titels bij. Goed ingelichte kring bijvoorbeeld, waarbij vijf bekende en minder bekende vrouwen praten over actuele onderwerpen, evenals een reeks boeiende marathon-interviews onder leiding van Joost Eerdmans. Beide programma's hebben, dan wel gaan, in 2019 waarschijnlijk een vervolg krijgen. Op Radio 2, de best beluisterde zender van Nederland, zijn we met Rick van Velthuysen ook weer vertegenwoordigd. Nu nog weggestopt in de nacht, maar het streven is om het programma op korte termijn naar een beter tijdstip te verplaatsen.

Het jaar 2018 was kortom een productief jaar voor PowNed. Een jaar ook dat smaakt naar meer. Maar we zijn er nog lang niet. Blijf ons dus vooral kritisch volgen. Maar graag wel op de inhoud. Aan ons de taak om ervoor te zorgen dat we als omroep ook niet meer gepakt kunnen worden op andere zaken. Om die reden hebben wij begin 2018 besloten om salarissen boven de WNT-norm terug te schroeven tot onder de norm. Een verplichting daartoe was er overigens niet, pas in 2019 dient er over een periode van drie jaar te worden afgebouwd, maar wij willen voortaan alleen nog beoordeeld dan wel veroordeeld kunnen worden op onze programmering. Voor andere zaken is wat ons betreft geen plaats meer.

3. Bestuur en vereniging

De omroepvereniging PowNed dan. Daarover valt op bestuurlijk vlak eigenlijk weinig nieuws te melden, ware het niet dat de komst van Lucas Goes als Rob Noy duidelijk voor nieuw elan heeft gezorgd. Zowel binnen de vereniging als binnen het omroepbedrijf.

Nieuws was er wel op het vlak van de ledenraad. Want er waren weer verkiezingen voor een nieuwe samenstelling. Altijd weer een dingetje, omdat in tijden van individualisering blijkt hoe lastig het is om mensen te mobiliseren zich belangeloos in te zetten voor de omroep. Maar het is wederom gelukt, waardoor er per 1 januari 2019 een verse club bij elkaar zit. Een deel is herkozen, een deel is nieuw. Naast een aantal nieuwe jongeren zien ook de vrouwelijke leden zich weer door het eigen geslacht vertegenwoordigd.

Wat betreft het ledenaantal is er weinig nieuws te melden. De ondergrens van 50.000 leden daar zijn we alweer geruime tijd terug doorheen gezakt. Op basis van de huidige erkenning (t/m december 2020) is het voortbestaan van PowNed gegarandeerd.

Iedereen is het er inmiddels wel over eens dat het huidige model zijn langste tijd heeft gehad. Het is een met cadeautjes en tv-gidsen zorgvuldig in stand gehouden schijnwerkelijkheid. Een geldverslindende operatie, die niet meer representatief is anno 2018. Grote groepen, met name jongeren, worden domweg nergens meer lid van.

Iedereen heeft ook wel door dat dit model niet langer houdbaar is en je betrokkenheid inmiddels ook anders kunt en moet gaan meten. Waarom bijvoorbeeld niet eens serieus kijken naar de blockchain? In tijden van bezuinigingen kun je als omroep het geld, dat opgaat aan ledenwerving, in goede programmering stoppen.

Tijdens onze verlengde aspirant status hebben we dan ook geen enkele activiteit meer ondernomen op het gebied van ledenwerving. PowNed kent weliswaar een grote schare fans. Maar fans zijn nog geen leden. Of zoals laatst een millennial onlangs tegen bestuurslid Rob Noy vertelde lid te zijn van PowNed. Al jarenlang zelfs. Navraag leerde dat deze persoon inderdaad lid was van onze Facebook-pagina en daarmee in de veronderstelling was dat dit dus het lidmaatschap behelsde. Probeer hem maar eens uit te leggen dat je lid moet worden van feitelijk een nutsorganisatie...

Zowel het College van Omroepen (CvO) als de Raad van Bestuur van de NPO heeft de minister inmiddels geadviseerd af te zien van de 150.000 leden die benodigd zijn voor een definitieve erkenning. Onze dank is groot, maar ook een halvering van dat aantal is zonder cadeautjes of andere trucjes domweg niet haalbaar. Zelfs 50.000 lijkt een brug te ver.

De politiek, van links tot rechts, begrijpt het probleem. Ook zij zien hun ledenaantallen jaar op jaar teruglopen. Maar die leden hebben niks met draagvlak dan wel engagement te maken. Een VVD bijvoorbeeld telt nog slechts 25.557 leden, maar is al jaren achtereen de grootste regeringspartij. Het model waarop omroepen worden afgerekend is niet meer houdbaar. Of zoals een woordvoerder van de VVD op 4 januari tegenover het AD stelde: "Het aantal leden zegt niet per se iets over steun. Je kunt bij de VVD ook meedoen zonder lid te zijn." No further questions, your honor...

We moeten kortom dus toe naar andere meetinstrumenten. Om te toetsen in welke mate de publieke omroepen betrokkenheid van hun publiek bij de geboden media-ervaringen genereren, zouden per categorie een set van metrics moeten worden opgesteld. Deze kan vervolgens worden gebruikt als

legitimatie- instrument van de ledengebonden omroepen. Hiermee voorkom je namelijk dat het weer gaat om bereik, maar veel meer om de kwaliteit van en betrokkenheid bij de ervaring die omroepen bieden met hun media- aanbod.

Zeker voor jongeren is het van belang om de focus te verleggen van lidmaatschap naar engagement met specifieke typen ervaringen. Voor hen is immers betrokkenheid niet het probleem, maar wordt de wijze waarop zij deze tonen niet meegenomen in de huidige legitimatie van de ledengebonden omroepen. De vraag is dan ook in welke mate omroepen erin slagen om de 'standby' citizen 'on' te krijgen.

Kijkend naar PowNed, dan zien we de prestaties op online gebied buiten kijf staan. Alle metrics rond bereik en engagement zijn hoog en groeiende. Het probleem is alleen dat er anno 2019 nog steeds geen omroepbrede benchmarks en metrics zijn voor digitale kanalen, in het bijzonder voor platformen van derden. Hierdoor kun je in de vreemde situatie belanden dat PowNed jongere doelgroepen goed bereikt en een hoge mate van engagement genereert, maar dat dit niet wordt gewaardeerd omdat de NPO dit niet meet en het publieke bestel vastzit in ouderwetse modellen van ledenaantallen.

De exacte wettelijke en bestuurlijke criteria voor de nieuwe erkenningsperiode zijn deels bekend, en moeten deels nog ontwikkeld worden op basis van het overleg tussen de Minister en de Tweede Kamer. Hierover ontstaat in de loop van 2019 meer duidelijkheid.

4. Vooruitblik

Zoals gezegd wordt 2019 voor PowNed het jaar van de waarheid. Qua programmering zit het wel snor. De Hofbar is in korte tijd een vaste waarde geworden op NPO2 en ingetekend tot het einde van het jaar. Maar daarnaast komen we met een groot aantal andere nieuwe titels. Zowel documentaires als series. Naar verwachting zo'n twintig in totaal. Dat zijn voor een kleine omroep als PowNed bizarre aantallen. We zijn er trots op en het bevestigt ons in onze overtuiging dat onze rol binnen het bestel nog lang niet is uitgespeeld.

In tegenstelling tot de beweringen van De Telegraaf zijn wij dus niet van de buis gehaald, sterker nog: we zijn in 2019 niet meer van de buis te slaan! Lineair blijven we gas geven, met een flink aantal nieuwe titels. Hiervoor hebben we onze website grondig op de schop genomen. Zo is powned. tv omgevormd tot een video-platform. Dat betekent wel dat we, op onze columnisten na, afscheid hebben genomen van de geschreven content. We zijn een omroep en geen tekstbureau. Bovendien is het aanbod van online nieuws inmiddels zo groot, waardoor jezelf onderscheiden erg lastig is geworden.

Verder is de laatste hand gelegd aan een compleet nieuwe vormgeving van de omroep. Deze is naar verwachting in maart geïntroduceerd, tegelijkertijd met een imagocampagne, die het nieuwe gezicht van de omroep kleur moet geven. We zijn kortom hard bezig met onze toekomst.

Een toekomst die overigens nog altijd ongewis is. Want het kan zo maar zo zijn dat ons herkenbare geluid de nek wordt omgedraaid. Want we zijn als PowNed met onze verlengde aspirant status beland in het eindspel. In 2019 gaat duidelijk worden of en hoe onze toekomst eruit komt te zien.

Werk aan de winkel dus. Want wij zullen alles uit de kast halen om ons geluid ook in de nieuwe con-

cessieperiode veilig te stellen. Let wel: wij zijn niet uit op ons baantje als bestuurder, het gaat om het waarborgen van het geluid. Als dat kan zonder bestuur, maar met een bewaker van dat geluid in de vorm van een onafhankelijke redactie, dan tekenen wij daar direct voor.

Want in de relatief korte tijd dat we nu rondlopen in Hilversum zijn we tot de conclusie gekomen dat een centrale publieke omroep cruciaal is geworden om te kunnen overleven in tijden van toenemende concurrentie van Netflix en YouTube. Wij zijn ervan overtuigd dat het omroepbestel moet kantelen naar één NPO, die aanbod coördineert en programmeert. Iets waar wij al jaren voor pleiten.

Deze nieuwe NPO zou vervolgens uit verschillende onafhankelijke redacties moeten bestaan die vanuit hun unieke makerscultuur de pluriformiteit en diversiteit van Nederland vertegenwoordigen in hun aanbod. Het bereik en de engagement van het publiek zou leidend moeten zijn in de mate waarin een specifiek geluid aan de orde komt.

Hiervoor zullen wij ons het komende jaar dan ook hard blijven maken. Zowel in Hilversum, als in Den Haag. Domweg omdat voor een pluriform bestel het geluid dat PowNed vertegenwoordigt broodnodig is. En wij geloven in een toekomst. Of zoals Mahatma Gandhi ooit zei: “De toekomst hangt af van wat je nu aan het doen bent.” In dat geval hebben wij er als bestuur alle vertrouwen in!

5. Personeelsaangelegenheden

Bij de verandering van PowNed van een puur nieuws georiënteerde omroeporganisatie naar een meer allround gevormde tv-ploeg, zal de omroep ook in 2019 (tijdelijk) ervaren tv-makers aan ons binden. Daarnaast zetten we in op de ontwikkeling van enkele bestaande krachten tot breed inzetbare tv-makers.

De salarisadministratie is uitbesteed aan ADP, een ervaren bedrijf met veel klanten binnen de publieke omroep. Ook daar is door middel van een SLA de borging van de bescherming van de persoonlijke gegevens benoemd. Ook worden door deze samenwerking de wijzigingen in de omroep-cao automatisch verwerkt in de maandelijkse loonstroken.

6. Bedrijfsvoering

6.1 Governance verklaring

PowNed is een eenvoudige omroep van opzet. De omroep heeft een tweekoppige leiding; een voorzitter/hoofdredacteur en een algemeen directeur. Samen zijn zij verantwoordelijk voor het algemeen strategisch beleid. Daarnaast is de voorzitter/hoofdredacteur ook verantwoordelijk voor de programatische en journalistieke inhoud van de omroep en de algemeen directeur is verantwoordelijk voor de organisatie en de bedrijfsvoering. Eén eindredacteur is specifiek aangesteld die, met een eigen redactie, sturing geeft aan de productie van online video. Radio ligt in handen programamakers met volledige redactionele vrijheid.

6.2 Informatievoorziening

Financieel worden er op maand- en kwartaalbasis updates gemaakt en verstrekt, zowel intern als voor de RvT en de Ledenraad. Ten aanzien van de beheersing van de geldstromen worden er wekelijks updates gemaakt voor het management van de status van de diverse producties die naast elkaar lopen. Ook de overige prestatie-indicatoren (vooral online) hebben onze aandacht. Alle Fa-

cebook-, YouTube- en Instagram- bereikcijfers worden wekelijks gemonitord en besproken met de eindredactie. Door de veelheid van beschikbare data met een herkomst uit verschillende bronnen, zoeken we naar een nog meer gestructureerde manier van sturen op dit soort data.

6.3 Automatisering

De afhankelijkheid van automatisering is groot. Van de meest kritische middelen zijn backups van onze servers aanwezig. Vooral rondom cybersecurity en het serverpark zijn specifieke maatregelen genomen. Verder zijn er SLA's afgesloten met diverse externe partijen (met name Root3) op dit vlak, waarin alle relevante (beveiligings-)updates van het besturingssysteem zijn geborgd. Zij zijn belangrijk voor de continuïteit van onze ict-systemen. Dit geldt ook voor de SLA met Mediacompetence waar het betreft de ledenadministratie. We menen op deze elementen compliant te zijn.

6.4 Financiën

De reserves zijn afgenomen van 894k in 2017 naar 697k in 2018. Het merendeel van deze reserves zijn liquide en de Omroep PowNed staat er financieel nog steeds goed voor. De omroep kent geen vreemd vermogen en het aantal langlopende verplichtingen zijn beperkt in omvang.

De solvabiliteit bedraagt 57%. Dit is het percentage eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen. De liquiditeitsratio ligt op 2,21 en dit drukt de verhouding uit tussen de vlottende activa ten opzichte van de kortlopende schulden. Voor het inzicht in onze kasstromen verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht zoals opgenomen in de jaarrekening.

Het resultaat is in 2018 lager dan in 2017, waarbij de omzet in media-aanbod is gestegen (+21%). De omroep heeft zich het afgelopen jaar omgevormd van een dagelijkse nieuwsrubriek online naar een omroep die ook wezenlijk meer TV- en Radio-programmering heeft verzorgd. Deze trend is eind 2017 in overleg met de NPO ingezet en zal ook het komend jaar beleid zijn. De omzet heeft zich navenant ontwikkeld, met derhalve hogere baten en lasten, als gevolg van de toegenomen activiteiten.

De omvorming van de (kleine) omroeporganisatie van een puur online bedrijf naar een breed medi-aanbod- organisatie, heeft geleid naar een extra noodzakelijke aanwending van de opgebouwde reserve media- aanbod. Naast bezuinigingen als gevolg van een lagere NPO online budget toe-kenning, heeft de omroep ook geïnvesteerd in (relatief) dure en kwalitatief goede TV-freelancers, onderzoekskosten ten behoeve van de zelfevaluatie en migratiekosten als gevolg van het overstap-pen naar een nieuwe internet provider (plus vernieuwing van het internetconcept en bijbehorende vormgevingskosten).

Voor 2019 zet de omroep dit integrale platformbeleid voort. Voor informatie over de financiële instrumenten verwijzen wij naar de desbetreffende passage in de jaarrekening.

6.5 Niet financiële prestatie indicatoren

Het aantal Facebook likes steeg de afgelopen periode van 650.477 naar 657.658. Op YouTube groeide het aantal abonnementen van 156.895 naar 269.721. PowNed heeft in 2018 online zo'n 500 video's gepubliceerd (1:45 min per item) met een totale score van 104.572.478 views en 248.168.493 miljoen minuten kijktijd op YouTube en 96.254.723 miljoen views en 100.126.517 miljoen minuten kijktijd op Facebook. Op PowNed.tv zijn er gemiddeld 10 geschreven artikelen gepubliceerd (per werkdag).

6.6 Risicomanagement

Regelmatig bekijken wij de risico's waarmee de omroep te maken heeft en proberen daar, waar nodig, oplossingen bij te bedenken. Ondergaand een samenvatting van de belangrijkste risico's op Omroepvereniging PowNed te Amsterdam

de verschillende niveaus.

- Strategisch risico

Het belangrijkste strategische risico waarmee PowNed te maken heeft is het voortbestaan op lange termijn. Onder de huidige wetgeving zouden wij (voor 1 januari 2020) 150.000 leden aan ons moeten binden. De strenge beperkende regels omtrent ledenwerving en het ontbreken van voldoende eigen middelen maken het voor PowNed niet of nauwelijks haalbaar om aan deze eis te voldoen. Tot 2021 is PowNed verzekerd in haar voortbestaan. We zetten in op een andere binding met onze doelgroep. Voor ons voortbestaan zijn we echter afhankelijk van de politieke wil om het bestel te moderniseren en het leden criterium van minder groot belang te maken, waarbij op dit moment informeel getallen circuleren van 50.000 of 75.000 leden.

Daarnaast zal PowNed in de loop van 2019 de uitkomsten kunnen vernemen van het zelfevaluatie-traject uit 2018. De omroepbrede visitatiecommissie is voornemens zijn rapport voor de zomer te publiceren. Met name de aspirant-omroepen (waaronder PowNed) zullen moeten voldoen aan een specifiek beoordelingskader teneinde onze toegevoegde waarde binnen het publieke bestel en de bijdrage van PowNed aan de pluriformiteit te onderbouwen.

Als eerder gesteld, zet PowNed vol in op de 'én/én'-strategie (lineair/online). De online strategie van de NPO is echter nog onduidelijk en wordt nog niet door iedereen gedeeld. Dit maakt het lastig om financiering te vinden voor online initiatieven. Mede om deze reden maar vooral ook om onze eigen zichtbaarheid als merk op orde te houden, hanteert PowNed deze strategie.

Over de haalbaarheid van deze strategie is het bestuur van PowNed in continu overleg met de RvT en Ledenraad. Ook bij de NPO, het Ministerie van OC&W en in het Haagse circuit van de Tweede Kamerleden, oriënteren we ons op onze toekomst voor de periode na 2020. De haalbaarheid hiervan wordt mede bepaald door de productiekracht van PowNed in 2019 en 2020.

- Operationeel risico

Bovengenoemde programma-ambitie vraagt ook veel van onze (kleine) organisatie. Met het stoppen van 'De Flits' (eind 2017) en de omvorming naar een puur Newsonline-opdracht, is de omvang van de tv/redactie- ploeg neerwaarts aangepast. Hierbij is een aantal fte's vrijgespeeld die ingezet zijn bij de nieuw te ontwikkelen formats. Dit komt de talentontwikkeling van de betrokken redactieleden ten goede, maar is ook een budgettaire noodzaak. PowNed komt immers uit een vast bedrag-financiering van de NPO en wil/moet gaan meedraaien in het reguliere geld-op-schema-systeem. De risico's van deze nieuwe financieringswijze nemen daarbij toe, maar ook de (gewenste) scherpste om tot nieuwe formats en intekeningen te komen. Om dit proces te laten slagen zal PowNed ook doorgaan met inhuren van (tijdelijke) extra creatieve, professionele krachten om dit verbeterproces in te kunnen zetten. En voor onze ambitie richting NPO1/2 zoekt de omroep de samenwerking op met buitenproducenten die het verhaal dat de omroep wil vertellen goed aanvoelen. Voor het laten slagen van deze ambitie is de aanwezigheid van presentator Rutger Castricum als ervaren TV-maker van groot belang. Voor NPO3 zal de omroep vanuit de eigen gelederen nieuwe sterke web only-series gaan intekenen.

De NPO denkt met ons mee bij dit proces maar dat houdt niet in dat de omroep zonder budgettaire zorgen 2019 ingaat, hoewel de voorlopige begroting voor 2019 geen tekort laat zien (wegens de vele, concrete nieuwe intekeningen). De programma-ambities en de noodzaak om extra professionele krachten in te huren zijn kostbaar. Ondanks een kleine overhead is het voor een club als PowNed lastig om in zo'n korte tijd een dergelijke financiële investering voor deze omvorming voor elkaar te

krijgen.

Daarnaast heeft PowNed te maken met de afhankelijkheid van gezichtsbepalende (jonge) verslaggevers. Dat stemt ons enerzijds trots. PowNed is een kweekvijver voor nieuw talent, anderzijds is dat lastig voor de continuïteit van de omroep. Veel doorgegroeide talenten worden immers op een gegeven moment gevraagd om voor een andere omroep of producent te gaan werken. Wij zijn dan ook continu op zoek naar nieuw talent en testen regelmatig nieuwe mensen. Daarbij kijken we ook vooral naar online talent.

- Financieel risico

Zoals hierboven al is aangestipt is de voorlopige begroting sluitend. Dit is gelukt door verdergaande bezuinigingen op de productiekosten, de omvang van de redactieploeg klein te houden en de in-tekeningen voor 2019 zijn fors toegenomen. Het huidige reserve media-aanbod voor PowNed en de (kleine) opbrengsten uit de vereniging volstaan om een eventueel klein tekort op te kunnen vangen. De uitstroom van leden leidt tot lagere inkomsten bij de vereniging en extra druk op de middelen. Eventuele tekorten op de NPO-bijdragen kunnen daardoor steeds minder makkelijk opgevangen worden (en deze toezeggingen worden overigens op een steeds later moment door de NPO toegezegd). Dit leidt er naar toe, als gesteld, dat kosten en opbrengsten niet direct op elkaar aansluiten. De organisatie is zodanig flexibel ingericht dat op deze risico's kan worden ingespeeld. Zo wordt er, waar mogelijk, gebruik gemaakt van tijdelijke contracten of externe inhuur van medewerkers. Maar ook dit type flexibiliteit kent zijn grenzen. Door onze ambitie om met nieuwe formats aan de slag te kunnen gaan, ontstaat door de noodzaak om externe professionals als TV-maker tijdelijk in te huren een financieel risico. Maar kan gezien worden als een investering in de toekomst van PowNed.

De kwartaalreportages worden gebruikt om deze ontwikkelingen te monitoren en om de rechtmatige en doelmatige aanwending van de publieke middelen te controleren. In overleg met de RvT kunnen we, als nodig, ons beleid aanpassen of maatregelen treffen.

- Compliance risico

PowNed is dermate klein van omvang dat het bestuur nauw betrokken is bij de dagelijkse bedrijfsvoering en daardoor erg goed op de hoogte is van wat er speelt binnen de organisatie en in staat is om tijdig bij te sturen waar nodig.

Tegelijkertijd is altijd een risico dat wij niet voldoen aan wet- en regelgeving gezien de geringe omvang van onze omroep. Wij ondervangen dit door regelmatig extern (juridisch) advies in te winnen. Daarnaast onderhoudt het bestuur op dit punt veel contact met de NPO en de collega-omroepen teneinde bij te blijven in de informatievoorziening. Dit naast de aanstelling van de functie van een compliance officer (ondergebracht bij de portefeuille van de algemeen directeur). De noodzakelijke AVG stappen zijn in 2018 gezet.

Door het ontbreken van nevenactiviteiten, behalve de verkoop van fragmenten buiten de publieke omroep, en sponsoring lopen we weinig risico op het vlak van ongeoorloofde geldstromen.

De bestuurlijke inrichting van PowNed is conform 'De Governancecode Publieke Omroep 2018'. De beloningen van het Bestuur en de RvT worden gepubliceerd. De (neven-)functies van zowel het Bestuur als de RvT, evenals de belangrijke journalistieke functies in huis, worden gepubliceerd via de website en actueel gehouden.

Medewerkers vullen bij de start van hun arbeidsovereenkomst met PowNed een integriteitsverklaring

in, die wordt beoordeeld door het bestuur. Eventuele nieuwe nevenfuncties worden voorgelegd aan het Bestuur. Alle meldingen worden vooraf beoordeeld op tegenstrijdige belangen en belangenverstrengeling. Medewerkers zijn zich bewust van het nut hiervan.

6.7 Governance verklaring

PowNed conformeert zich aan 'De Governancecode Publieke Omroep 2018'. Een van de onderdelen van deze code is dat ieder jaar een governanceverklaring wordt afgegeven door de leiding van PowNed. Teneinde vinger aan de pols te houden op dit proces, overlegt de directie regelmatig, ambtshalve, met een vertegenwoordiger van het Commissie Integriteit Publieke Omroep (CIPO). De code is gebaseerd op het principe van 'pas toe of leg uit'. PowNed past de code in 2018 toe, behoudens op het gebied van de zittingsduur van de voorzitter van de Raad van Toezicht. De maximale zittingsduur is verankerd in de governancecode publieke omroep als aanbevolen principe.

Op 4 januari 2019 is een formele brief ontvangen vanuit de commissie integriteit publieke omroep (hierna: CIPO) over de zittingsduur van de voorzitter van uw Raad van Toezicht. Het CIPO heeft aangegeven dat de raad van toezicht per 1 juli 2019 dient te worden voorzien van een opvolger. PowNed is voornemens dit op te volgen.

Verklaring governance en interne beheersing

Teneinde de jaarrekening zinvol te kunnen interpreteren, verschaft het bestuursverslag conform RJ 400.108 informatie over PowNed.

Conform RJ 400.122 is in het bestuursverslag ook informatie opgenomen over de toepassing van de Governancecode Publieke Omroep 2018, die fungeert als gedragscode. Het bestuursverslag voldoet aan de specifieke voorschriften van Principe 7 van de Governancecode Publieke Omroep 2018. Principe 7 betreft de openbare verantwoording door het bestuur en de Raad van Toezicht van PowNed van hun functioneren. Principe 7 is door de Raad van Bestuur van de NPO op grond van het bepaalde in artikel 2.3, tweede lid, van de Mediawet 2008, juncto artikel 2.10, tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 2.60, eerste lid, bindend vastgesteld voor de landelijke publieke media-instellingen.

Het bestuursverslag voldoet ook aan de beleidsregels van het Commissariaat voor de Media van 26 september 2017 ten aanzien van de governance en interne beheersing van de NPO, de RPO en de landelijke en regionale publieke media-instellingen (Staatscourant, 12 oktober 2017, nummer 57731).

Amsterdam, 17 april 2019

Dominique Weesie
Lucas Goes
Rob Noy

Vergaderingen

Frequentie: 4x per jaar

Jaarlijks vergaderen zonder bestuur: 4x per jaar

Bespreken eigen functioneren: Jaarlijks in 1e vergadering na de zomer.

Bespreken functioneren bestuur: 4x per jaar.

Financiële belangen

Gekeken is of er financiële belangen zijn die in conflict kunnen zijn met PowNed. Voor alle leden van de RvT is dit niet van toepassing.

Beleggingen

Alle leden van de RvT hebben geen conflicterende beleggingen met betrekking tot PowNed en eventuele toeleveranciers.

Ontvangen geschenken

De leden van de RvT hebben geen geschenken ontvangen die conflicterend zijn met de onafhankelijkheid van het toezicht.

Gegeven geschenken

Door en aan de leden van de RvT zijn geen geschenken verstrekt.

Zowel het bestuur als de Raad van Toezicht van PowNed voldoen aan de Code Goed Bestuur.

Terugblik 2018

De Raad van Toezicht heeft in 2018 8x overleg gevoerd. 4x formeel met het bestuur, 1x heisessie, 2x zonder het bestuur en 1x formeel met bestuurslid Lucas Goes. Daarnaast is er regelmatig telefonisch en 1 op 1 overleg tussen de individuele leden van RvT en het bestuur c.q. de Ledenraad.

Kernpunten zijn geweest:

- Samenstelling bestuur en verdeling van der werkzaamheden
- Verandering strategie lineaire / online, toekomstige positie
- Ontwikkeling nieuwe programma's / formats
- Finance / beheersmaatregelen / veiligheid

In 2018 is de RvT meerdere malen in overleg geweest met het bestuur over de te varen koers ten aanzien van de belofte die gedaan is aan de leden. Door het veranderende medialandschap en het toekomstige mediabestel dient men voortdurend te schakelen om te bekijken welke positie PowNed in dient te nemen om zo ook in de toekomst een stabiele plek te genereren binnen het bestel. Door de RvT is opgevallen dat ook binnen onze vereniging een gedeeltelijke tweedeling gaande is. Enerzijds is er de doelgroep die men probeert te benaderen op basis van lineaire activiteiten en daarnaast is er een tweede groep welke men via internet/mobiel/tablet probeert te laten aanhaken met de boodschap die PowNed wenst te vertegenwoordigen. Dit alles maakt het tot een complex geheel, ook al doordat alle goede ideeën helaas een vroegtijdige dood kunnen sterven, door gebrek aan budget die met name voor de nieuwe media voorhanden is. Vanuit het dagelijks bestuur van de omroep ziet de RvT dat er veel tijd mee gemoeid gaat om hiermee toch een goed resultaat neer te zetten. Dit alles maakt het lastig om een langetermijn-strategie te kunnen ontwikkelen, die ook nog van deze tijd is.

Traditioneel heeft de RvT er ook op toegezien dat alle financiële zaken goed zijn vastgelegd, onder-

liggende bescheiden voorhanden zijn en dat de boekhouding adequaat is uitgevoerd. Steekproefsgewijs is er controle uitgevoerd en daaruit is geconcludeerd dat, net als in 2018, een beoordeling kan worden gegeven van ruim voldoende. In het laatste kwartaal van 2018 is er begonnen met het werven van een nieuw RvT-lid, dit ter vervanging van de huidige voorzitter welke zijn zittingstermijn reeds heeft overschreden. In 2019 wordt verwacht een passende wijziging te kunnen aanbrengen, waarmee ook naar haar leden toe een goed geborgd RvT kan worden aangeboden en waarmee de toekomst en visie van de RvT stabiel kan worden voortgezet. Als RvT kijken we terug naar 2018 waarbij we, als kleine maar zelfstandige omroep, een mooie stempel hebben kunnen drukken op het medialandschap.

Balans per 31 december 2018

(Na resultaatbestemming)

ACTIVA	<u>31 december 2018</u>		<u>31 december 2017</u>	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Inventaris en inrichting	48.456		133.105	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	<u>71.885</u>		<u>106.816</u>	
		120.341		239.921
Viottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	605		-	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.975		-	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>136.892</u>		<u>127.362</u>	
		142.472		127.362
<i>Liquide middelen</i>		963.888		840.472
Totaal activazijde		<u>1.226.701</u>		<u>1.207.755</u>

Balans per 31 december 2018

(Na resultaatbestemming)

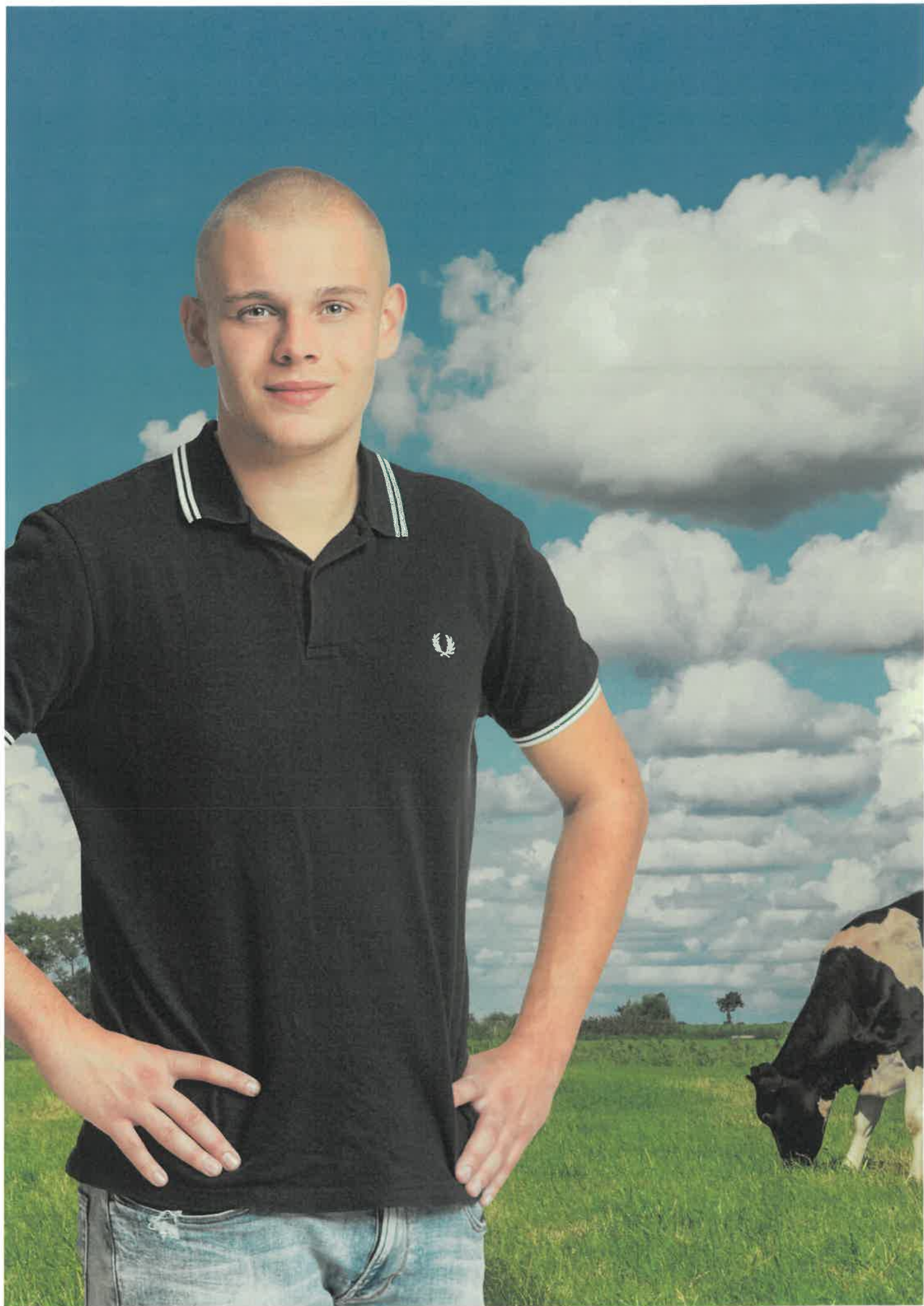
	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Reserve voor media-aanbod	82.849		303.315	
Algemene reserve	<u>613.799</u>		<u>590.511</u>	
		696.648		893.826
Voorzieningen		29.400		28.200
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers	252.428		99.691	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	65.334		86.636	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>182.891</u>		<u>99.402</u>	
		500.653		285.729
Totaal passivazijde		<u><u>1.226.701</u></u>		<u><u>1.207.755</u></u>

Exploitatierkening 2018 (2017)

	2018		2017	
	€	€	€	€
Baten				
Media-aanbod	4.081.881		3.350.847	
Opbrengst verenigingsactiviteiten	125.046		142.345	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	8.222		6.791	
Overige opbrengsten	25.000		4.167	
Som der baten		4.240.149		3.504.150
Lasten				
Lonen en salarissen	1.002.719		963.759	
Sociale lasten	215.602		205.201	
Afschrijvingen materiële vaste activa	122.378		130.174	
Directe productiekosten	2.664.160		1.712.755	
Overige bedrijfslasten	424.257		326.988	
Som der lasten		4.429.116		3.338.877
Bedrijfsresultaat		-188.967		165.273
Rentelasten en soortgelijke kosten		-8.212		-8.729
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening		-197.179		156.544
Over te dragen Reserve Media-aanbod		-		-
Exploitatieresultaat na overdracht		-197.179		156.544
FTE gemiddeld		11		11
FTE ultimo		10		11

KASSTROOMOVERZICHT

	2018		2017	
	€	€	€	€
I Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat		197.179-		156.544
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen vaste activa	122.378		130.174	
Mutatie voorzieningen	1.200		8.200	
		123.578		138.374
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		73.601-		294.918
Mutatie voorraden	-		-	
Mutatie vorderingen	15.110-		8.616	
Mutatie kortlopende schulden	214.925		-261.233	
		199.815		-252.617
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		126.214		42.301
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiele vaste activa	-2.798		-14.580	
Desinvesteringen in materiele vaste activa	-		-	
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		-2.798		-14.580
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Ontvangsten uit langlopende schulden	-		-	
Aflossing van langlopende schulden	-		-	
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		-		-
Mutatie liquide middelen I-II		123.416		27.721
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
Liquide middelen einde boekjaar		963.888		840.472
Liquide middelen begin boekjaar		840.472		812.751
<i>Mutatie liquide middelen</i>		123.416		27.721

Toelichting algemeen en grondslagen

Algemeen

Activiteiten

Vereniging PowNed, gevestigd te Amsterdam, is een vereniging ingeschreven bij de KvK te Hilversum onder nummer 34321982. PowNed heeft als doel het verzorgen en uitzenden van programma's voor radio, televisie en internet. PowNed wil een tegenwicht bieden aan de gevestigde politieke, bestuurlijke en journalistieke belangen in Nederland. Dit doet PowNed door op een eigenzinnige manier nieuws, infotainment en satire te maken. Vereniging PowNed heeft met ingang van 1 september 2010 een voorlopige erkenning verkregen voor het verzorgen van programma's voor de landelijke omroep.

Verslagleggingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Toegepaste standaarden

Op de jaarrekening zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in BW2 Titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Nadere uitwerking wordt gegeven in het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016 uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen aangevuld met aanvullende bepalingen van het Commissariaat voor de Media d.d. 22 december 2017. Op grond van artikel 2.172, eerste lid MW 2008, is Titel 9 van het Tweede Boek van het Burgerlijk Wetboek (hierna te noemen BW 2 Titel 9) van toepassing op de landelijke publieke media-instellingen met dien verstande dat zij de winst- en verliesrekening vervangen door een exploitatierekening. Op de exploitatierekening zijn de bepalingen omtrent de winst- en verliesrekening zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing. Bij toepassing van de omvangscriteria volgens de artikelen 396 en 397 Boek 2 BW dient het begrip netto- omzet te worden geïnterpreteerd als de totale baten (inclusief subsidies en bijdragen van derden) van de publieke media-instelling. Wanneer sprake is van afwijkingen tussen BW2 Titel 9, het Handboek, de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving en jurisprudentie, dan weegt in juridisch opzicht BW 2 Titel 9 het zwaarst, vervolgens het Handboek –als zijnde een ministeriële regeling- en daarna jurisprudentie en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. In het Handboek is de verplichting opgenomen dat conform model IX de programmakosten per domein en per platform worden gespecificeerd. Voor het Overige Media-aanbod geldt dat de rapportage conform model IX in de jaarverslaggeving over 2018 achterwege kan blijven.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een

transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Toelichting algemeen en grondslagen

Grondlagen voor waardering van activa en passiva

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van PowNed zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij PowNed vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig

netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Toelichting algemeen en grondslagen

Materiële vaste activa

De hard- en software, de website, de inventaris en de facilitaire apparatuur worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, alsmede vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Hard- en software : 33.
- Online platform : 33.
- Inventaris : 20.
- Verbouwing : 10.
- Facilitaire apparatuur : 20.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt

alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Toelichting algemeen en grondslagen

Eigen vermogen

De reserve voor media-aanbod betreft reserveringen van gelden voor media-aanbod in de toekomst.

Voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen

Een voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen wordt gevormd indien het waarschijnlijk is dat de onderneming in een procedure zal worden veroordeeld. De voorziening betreft de beste schatting van het bedrag waarvoor de verplichting kan worden afgewikkeld, en omvat tevens de proceskosten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Resultaatbepaling

Algemeen

Ingevolge artikel 2.149 t/m 2.153 van de Mediawet 2008 worden exploitatieoverschotten geboekt ten gunste van de reserve voor media-aanbod ter verrekening met tekorten in volgende jaren. Met ingang van 2005 dient een reserve, boven een door de NPO gemaximeerde reserve voor media-aanbod, overgedragen te worden aan de NPO.

Media-aanbod

Media-aanbod met betrekking tot de exploitatie wordt als vordering opgenomen als zij schriftelijk is bevestigd. Zodra duidelijk is dat onderschrijving van de toekenning van media-aanbod zal plaatsvinden, wordt een terugbetalingsverplichting opgenomen.

Nevenactiviteiten

Het resultaat van de nevenactiviteiten wordt bepaald door de opbrengst uit verkopen in het boekjaar te verminderen met de directe kosten, zijnde de kosten voor vervaardiging, verzending of exploitatie van het materiaal. De overige niet direct aan producten toe te wijzen projectgebonden kosten waaronder de organisatiekosten, worden toegerekend aan het jaar waarop deze kosten betrekking hebben.

Technische en overige productiekosten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de programma's toerekenbare kosten.

Personeelbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van winstdelingen en bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

Toelichting algemeen en grondslagen

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat.

Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgeno-

men als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De pensioenvoorziening van omvat de voorziening voor de pensioenverplichtingen aan de medewerkers. De medewerkers van PowNed hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media (PNO Media). Deze pensioenregeling betreft een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Indexatie (aanpassing met prijsstijging) van de toegekende aanspraken en rechten vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de middelen van het pensioenfonds daartoe ruimte laten en het pensioenfonds daartoe heeft besloten. Indien de omstandigheden bij het pensioenfonds daar aanleiding toe geven, kan het bestuur besluiten tot het korten van aanspraken.

De pensioenregeling wordt volgens de Pensioenwet gekarakteriseerd als uitkeringsovereenkomst. De uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds heeft een looptijd van 5 jaar. De belangrijkste afspraken die zijn opgenomen in deze uitvoeringsovereenkomst zijn de volgende:

- Indexatie geeft geen aanleiding tot premie-aanpassing.
- Premiereductie of -terugstorting vindt niet plaats.
- In geval van een reservetekort of -overschot van het pensioenfonds heeft de PowNed overeenstemming het reglement geen aandeel daarin.

PNO Media heeft in het maart 2018 een geactualiseerd herstelplan ingediend bij DNB. Daaruit blijkt dat het fonds naar verwachting over voldoende herstelkracht beschikt om zonder verlaging van (opgebouwde) pensioenen op tijd de vereiste dekkingsgraad te bereiken. In het herstelplan 2018 was de vereiste dekkingsgraad 123,0%.

Ondanks dit lange termijn uitzicht op een gezonde financiële positie, is de huidige positie van het fonds kwetsbaar. Er is voorlopig geen perspectief op toeslag voor (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. Bovendien blijft de kans aanwezig dat de (opgebouwde) pensioenen de komende jaren toch moeten worden verlaagd. De kans is het grootst in 2021 omdat de beleidsdekkingsgraad uiterlijk eind 2020 tenminste 104,1% moet zijn. Een pensioenfonds mag namelijk niet langer dan vijf jaar achter elkaar een beleidsdekkingsgraad hebben die onder de minimaal vereiste dekkingsgraad ligt. Per 31 december 2018 was de beleidsdekkingsgraad van PNO Media 106,0%. De actuele dekkingsgraad was 101,2%.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Bij PowNed is geen sprake van financiële leasecontracten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Toelichting algemeen en grondslagen

Operationele leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geac-

tiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

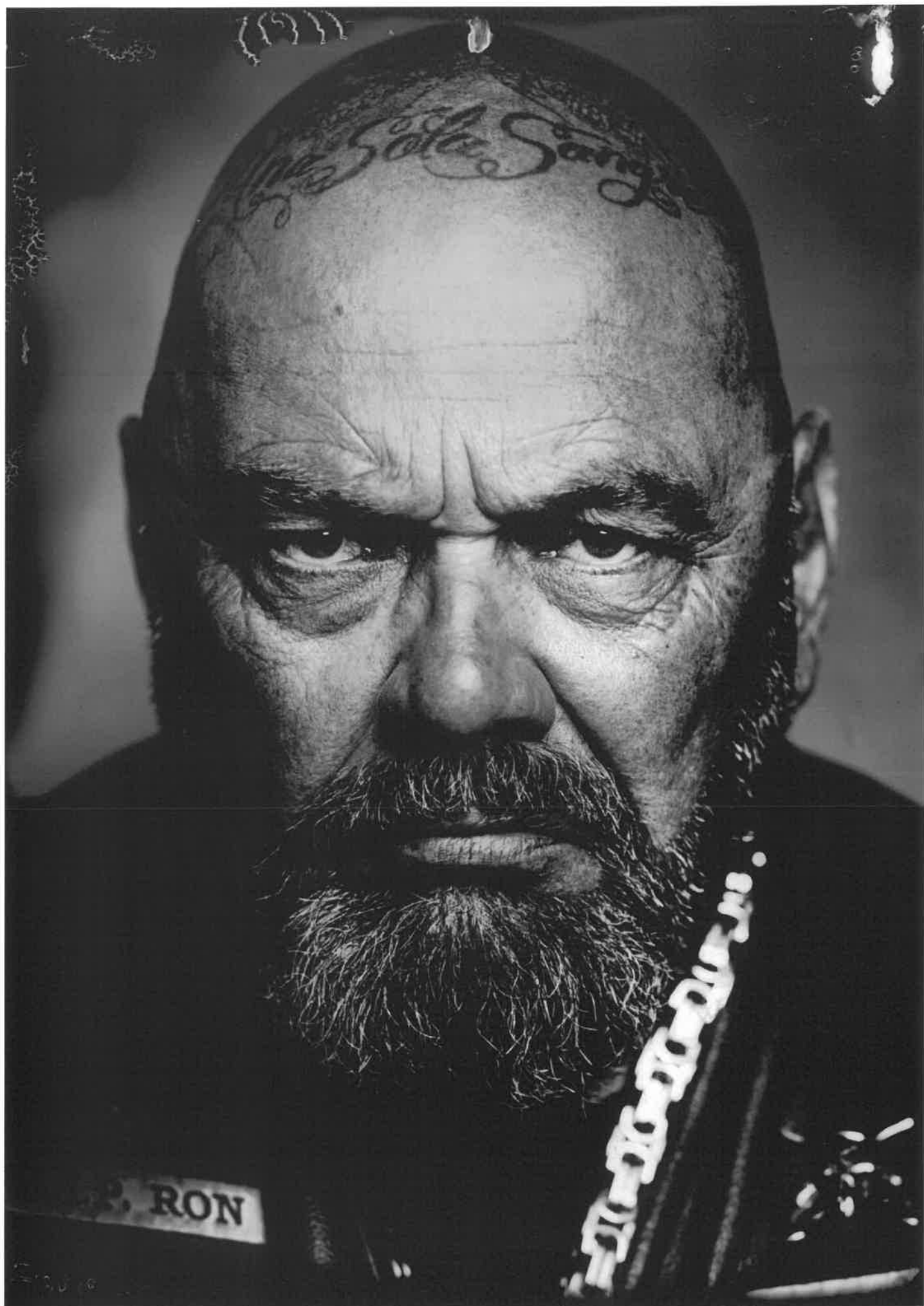
Vereniging PowNed is onderworpen aan vennootschapsbelasting. Door de jaren heen waren in de vereniging jaarlijks de aftrekposten hoger dan de baten waardoor er in de praktijk voorheen geen vennootschapsbelasting verschuldigd is geweest. Het verrekenbaar verlies is ultimo 2018 197.179. Er wordt geen latente belastingvordering of schuld opgenomen. In de exploitatierekening is derhalve afgezien van vermelding van deze post.

Met de Belastingdienst is overeengekomen dat de RMA en de algemene reserve tot EUR 750.000 fiscaal onbelast zijn. Derhalve bestaat het fiscaal resultaat jaarlijks uit de investeringsaftrek en niet aftrekbare kosten. Verder is er fiscaal en commercieel geen afwijkende waardering van overige balansposten, anders dan het verschil in commerciële en fiscale afschrijvingstermijn van de hard- en software. Hiervoor is geen latentie opgenomen omdat het niet waarschijnlijk is dat deze gerealiseerd kunnen worden omdat er geen fiscale winst wordt verwacht. Derhalve is in 2018 geen vennootschapsbelasting opgenomen. Sinds het maken van de overeenkomst met de belastingdienst zijn relevante omstandigheden (met name de Mediawet) ingrijpend gewijzigd. PowNed heeft daarom in 2018 haar vennootschapsbelastingplicht heroverwogen. Er is sprake van een vennootschapsbelastingplicht voor zover een vereniging één of meer ondernemingen drijft. PowNed heeft goede argumenten zich op het standpunt te stellen dat zij niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Dit is bij de Belastingdienst aan de orde gesteld. De vennootschapsbelastingpositie in deze jaarrekening is in overeenstemming met de thans geldende afspraak vastgesteld. De discussie met de Belastingdienst over de vennootschapsbelastingplicht en een eventuele nieuwe invulling daarvan met ingang van 1 januari 2019 is momenteel nog gaande.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de rekening-courant schuld bij de bankier. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Bij het opstellen van het kasstroomoverzicht wordt het model uit het Handboek gevolgd.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Hard- en software	Website	Andere vaste bedrijfsmiddel en	Totaal 2018
	€	€	€	€
Aanschafwaarde	37.535	223.838	198.875	460.248
Cumulatieve afschrijvingen	-16.360	-111.908	-92.059	-220.327
Boekwaarde per 1 januari	21.175	111.930	106.816	239.921
Investeringen	2.798	-	-	2.798
Afschrijvingen	-12.842	-74.605	-34.931	-122.378
Mutaties 2018	-10.044	-74.605	-34.931	-119.580
Aanschafwaarde	40.333	223.838	198.875	463.046
Cumulatieve afschrijvingen	-29.202	-186.513	-126.990	-342.705
Boekwaarde per 31 december	11.131	37.325	71.885	120.341

Aanschaffingen boven de € 2.500 worden geactiveerd. Aanschaffingen tot en met € 2.500 komen direct ten laste van de exploitatierekening.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Handelsdebiteuren		
Handelsdebiteuren	605	-

Het betreft één openstaande factuur inzake licenties ultimo boekjaar 2018.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Pensioenvorderingen	4.975	-

De pensioenvordering betreft de afrekening van de betaalde pensioenpremie over 2018.

Overige vorderingen

Nog te ontvangen juridische kosten van verzekeraar	38.023	25.252
Loonheffingen afgedragen aan ADP	59.485	71.068
Overige	39.384	31.042
	<u>136.892</u>	<u>127.362</u>

De nog te ontvangen juridische kosten betreffen de terug te ontvangen bedragen van de verzekeraar. Er zijn meer juridische kosten gemaakt (dossier PowNed/Hoes) in de laatste maanden van het jaar ten opzichte van vorig jaar.

De loonheffing ultimo boekjaar 2018 is lager door lagere salariskosten ten opzichte van de laatste maand van het boekjaar 2017.

Onder overige vallen vooruitbetaalde verzekeringspremies en termijnbetaling voor investering in de website in 2019 evenals een nog te ontvangen bedrag van de NPO voor december 2018.

Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.
De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Liquide middelen		
Rabobank	822.656	319.444
ING bank	141.049	520.968
Kas	183	60
	<u>963.888</u>	<u>840.472</u>

Ultimo 2018 is voor een bedrag van € 13.322 aan bankgaranties afgegeven. De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn direct opeisbaar.

De liquide middelen zijn gestegen met € 123.416. Voor een toelichting op de mutatie verwijzen wij naar pagina 23 waar het kasstroomoverzicht is opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Reserve voor media-aanbod	82.849	303.315
Algemene reserve	613.799	590.511
	<u>696.648</u>	<u>893.826</u>

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Reserve voor media-aanbod		
Stand per 1 januari	303.315	223.795
Uit resultaatverdeling	-220.466	79.520
Stand per 31 december	<u>82.849</u>	<u>303.315</u>

De RMA (Reserve Media-aanbod) is in 2018 gedaald. De achterliggende redenen hiervoor zijn gelegen in het feit dat de NPO3-online budget toekenning met € 300.000 neerwaarts is aangepast. De inhoud van het besluit en de late bekendmaking (december 2017) hiervan zijn aangevochten maar hebben niet direct tot meer budget geleid. Het aldus ontstane begrotingsgat is in het begin van het jaar opgevangen door het niet verlengen van enkele personeelscontracten en besparingen op facilitaire kosten binnen het NPO3-online budget. Verder is het tekort ingelopen door nieuwe lineaire intekeningen waar een gedeelte van de kosten van de programmaploeg op zijn afgeschreven. Per saldo is de RMA hiermee verminderd.

Het maximum van de Reserve Media-aanbod is vastgesteld op € 500.000. Dit maximum wordt niet overschreden.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	590.511	513.487
Uit resultaatverdeling	23.287	77.024
Stand per 31 december	<u>613.799</u>	<u>590.511</u>

De toevoeging aan de Algemene Reserve is iets afgenomen door een stijging in de directe verenigingskosten.

Het maximum van de Algemene Reserve is vastgesteld op € 750.000. Dit maximum wordt niet overschreden.

Resultaatbestemming

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het resultaat ad. € 197.179 over 2018 als volgt verdeeld:

	2018
	€
Reserve voor media-aanbod	-220.466
Algemene reserve	23.287
	<u>-197.179</u>

Voor de resultaatverdeling verwijzen wij naar Model IV.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
VOORZIENINGEN		
Voorziening loopbaantrajecten	6.000	5.200
Voorziening jubilea	3.400	3.000
Voorzieningen uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen	20.000	20.000
	<u>29.400</u>	<u>28.200</u>

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorziening loopbaantrajecten		
Stand per 1 januari	5.200	-
Mutatie bij	800	5.200
Stand per 31 december	<u>6.000</u>	<u>5.200</u>

De voorziening loopbaantrajecten wordt gevormd op grond van de CAO voor omroeperspersoneel voor medewerkers die op basis van een arbeidsovereenkomst werkzaam zijn en recht hebben om eens in de 5 jaar een loopbaantraject te volgen op kosten van de werkgever. Hiertoe wordt een bedrag van € 200 per jaar per werknemer gereserveerd. De voorziening wordt in overeenstemming met het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen verantwoord.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorziening jubilea		
Stand per 1 januari	3.000	-
Mutatie bij	400	3.000
Stand per 31 december	<u>3.400</u>	<u>3.000</u>

De voorziening jubilea betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen in overeenstemming met richtlijn 271 Personeelsbeloningen. De voorziening betreft de contacte waarde van in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. In de berekening wordt een rentevoet gehanteerd van 1% en een gemiddelde stijging van het salaris van 1%. De rentevoet wordt omroepbreed jaarlijks door de NPO vastgesteld. Verder wordt er rekening gehouden met gedane toezeggingen, blijfkans, leeftijd en een pensioengerechtigde leeftijd opgenomen in de algemene ouderdomswet. De voorziening wordt in overeenstemming met het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen verantwoord.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorzieningen uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen		
Stand per 31 december	<u>20.000</u>	<u>20.000</u>

De voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen heeft betrekking op geschillen waarbij de onderneming betrokken is. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt mede op grond van ingewonnen juridisch advies verwacht dat de geschillen waarschijnlijk een nadelige invloed zullen hebben op de financiële positie.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Schulden aan leveranciers		
Schulden aan leveranciers	252.428	99.691

De schuld aan leveranciers is ultimo 2018 hoger doordat er een laatste termijn van een productie nog betaald moest worden ultimo 2018.

De schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	1.082	177
Loonheffingen	64.252	78.566
Pensioenverplichtingen	-	7.893
	65.334	86.636

De loonheffingen betreft de loonheffingsverplichting over de maand december en de afrekening inzake de werkkostenrekening ultimo 2018. De loonheffing ultimo boekjaar 2018 is lager door lagere salariskosten ten opzichte van de laatste maand van het boekjaar 2017.

Er zijn geen pensioenpremies over 2018 die nog betaald moeten worden.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overige schulden en overlopende passiva		
Vooruitontvangen bedragen	71.444	17.682
Overlopende passiva	111.447	81.720
	182.891	99.402

Hieronder worden de afzonderlijke posten toegelicht.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Vooruitontvangen bedragen		
NPO toekenning productie	55.921	-
Lidmaatschapsgelden	15.523	17.682
	71.444	17.682

In 2018 is reeds een bedrag ontvangen van de NPO voor een productie die voor 2019 is toegekend.

De post lidmaatschapsgelden betreft ledengelden die vooruitontvangen zijn voor het jaar 2019.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overlopende passiva		
Vakantiedagen	1.816	7.170
Accountantskosten	27.225	15.579
Te betalen kosten inzake programma's	80.423	49.107
Overig	1.983	9.864
	<u>111.447</u>	<u>81.720</u>

De accountantskosten betreffen de nog te betalen kosten voor de jaarcontrole 2018. In 2018 zijn het aantal producties en de uitgaven aan aan producties gestegen daardoor zijn ook de verplichtingen ultimo 2018 hoger.

Financiële instrumenten

PowNed maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, liquide middelen en kort- en langlopende schulden die PowNed blootstelt aan krediet-, rente-, kasstroom-, valuta- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft PowNed beheersmaatregelen opgesteld, waaronder frequente liquiditeitsprognose, actief crediteuren- en debiteurenbeheer en actief beheer van werkkapitaal. Deze risico's worden intern voortdurend en nauwlettend bewaakt. Er is bij de PowNed geen sprake van complexe financiële instrumenten zoals financiële derivaten.

Kredietrisico

PowNed loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder de handels- en overige vorderingen. Het maximale kredietrisico dat de onderneming loopt bedraagt € 142.472 bestaande uit vorderingen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een aantal tegenpartijen. De hoogste vordering bedraagt € 59.485. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben in januari 2019 aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Renterisico en kasstroomrisico

PowNed loopt renterisico over rentedragende vorderingen en schulden. Voor vorderingen loopt PowNed risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Ter beperking van dit risico heeft PowNed geen rentederivaten afgesloten.

Valutarisico

Als gevolg van beperkte internationale activiteiten is er beperkt sprake van een valutarisico.

Prijsrisico

PowNed heeft geen investeringen in beursgenoteerde of niet-beursgenoteerde bedrijven. Hierdoor loopt PowNed geen prijsrisico.

Liquiditeitsrisico

PowNed bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen- en latest estimates en ziet erop toe dat er steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Daarnaast doet PowNed aan actief crediteuren- en debiteurenbeheer en actief beheer werkkapitaal en voorraad.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn meerjarige contracten afgesloten met betrekking tot de huur van het kantoorpand, glasvezelverbinding, editset met server en leaseauto's. De verplichting is in onderstaand schema weergegeven.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar
Huur kantoorpand	€ 49.500	€ 49.500
Glasvezelverbinding	€ 24.200	€ 2.000
Editset en server	€ 31.200	€ 31.200
Leaseauto's	€ 7.700	€ 2.900

Bankgaranties

Ultimo 2018 is voor een bedrag van € 13.322 aan bankgaranties afgegeven inzake het huurcontract huisvesting.

Toelichting op de exploitatierekening 2018

	Exploitatie 2018	Exploitatie 2017
	€	€
Media-aanbod		
Vergoedingen OCW	<u>4.081.881</u>	<u>3.350.847</u>

De vergoeding OCW is toegenomen in vergelijking tot 2017 als gevolg van de toename in het aantal produkties.

Opbrengst verenigingsactiviteiten

Contributies leden	<u>125.046</u>	<u>142.345</u>
--------------------	----------------	----------------

Er is een daling in het aantal leden ten opzichte van vorig boekjaar. Deze daling wordt veroorzaakt doordat PowNed heeft gekozen geen ledenactiviteiten te ontwikkelen.

Opbrengst nevenactiviteiten

Opbrengst uitzendrechten/formats	<u>8.222</u>	<u>6.791</u>
----------------------------------	--------------	--------------

Dit betreft de opbrengst van licenties voor fragmenten. PowNed houdt zich niet actief bezig met fragmentenverkoop en heeft geen invloed op de opbrengsten hiervan.

Overige opbrengsten

Opbrengsten uit overige werkzaamheden	<u>25.000</u>	<u>4.167</u>
---------------------------------------	---------------	--------------

Dit betreffen vacatiegelden voor PNO Media als gevolg van het bestuurslidmaatschap van L. Goes. In 2018 was dit het hele jaar en in 2017 voor de periode nov-dec.

Lonen en salarissen

Brutolonen en salarissen	<u>1.002.719</u>	<u>963.759</u>
--------------------------	------------------	----------------

De lonen en salarissen zijn gestegen in 2018 als gevolg van een verschuiving van freelance redactionele werkzaamheden naar lonen en salarissen en (CAO) salarisstijgingen -en nabetaling in 2018. Ook is er een bestuurslid bijgekomen in het bestuur (vacatiegeld).

Sociale lasten

Sociale lasten	127.345	116.657
Premies bedrijfsfondsen	<u>88.257</u>	<u>88.544</u>
	<u>215.602</u>	<u>205.201</u>

De sociale lasten zijn gestegen in 2018 als gevolg van een verplaatsing van freelance redactionele werkzaamheden naar een vast dienstverband en (CAO) salarisstijging en nabetaling in 2018.

Toelichting op de exploitatierekening 2018 (2017)

Bezoldiging van bestuurders, niet-topfunctionarissen en Raad van Toezicht

Conform de beleidsregels WNT en in overeenstemming met de Governance Code Publieke Omroep 2018 zijn de beloningen van de topfunctionarissen (statutaire directie) en niet-topfunctionarissen in de jaarrekening vermeld.

bedragen x € 1	D. Weesie	L. Goes	R. Noy
Functiegegevens	Voorzitter bestuur	Secretaris/penningmeester bestuur en algemeen directeur omroep	Bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	0,1
Dienstbetrekking?	ja	ja	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	167.089	159.617	10.000
Beloningen betaalbaar op termijn	19.357	18.610	0
<i>Subtotaal</i>	<i>186.446</i>	<i>178.227</i>	<i>10.000</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	186.446	178.227	10.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
bedragen x € 1	D. Weesie	L. Goes	
Functiegegevens	Voorzitter bestuur	Secretaris/penningmeester bestuur en algemeen directeur omroep	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/11 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	191.988	26.831	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.768	3.189	
<i>Subtotaal</i>	<i>212.756</i>	<i>30.020</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	30.167	
Totale bezoldiging	212.756	30.020	

Toelichting op de exploitatierekening 2018 (2017)

bedragen x € 1	S.L. van Hulst	G.P.H.J. Banken	J. Lommers
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	8.000	8.000	8.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
bedragen x € 1	S.L. van Hulst	G.P.H.J. Banken	J. Lommers
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/10 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	8.000	8.000	2.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	4.525

In onderling overleg tussen bestuur en RvT is afgelopen jaar besloten om vanaf 1 januari 2018 de hoogte van de salarissen van topfunctionarissen en presentator eerder dan de WNT-overgangsbepaling vereist, onder de WNT-norm te plaatsen. Binnen BPPO-verband heeft PowNed derhalve geen presentatoren boven de WNT-norm.

Personeelsleden

Gemiddeld waren er 11 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2017:11). Ultimo 2018 waren er 10 werknemers in dienst (2017:11).

Toelichting op de exploitatierekening 2018

	Exploitatie 2018	Exploitatie 2017
	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Hard- en software	12.842	11.377
Inventaris	19.843	19.843
Overige productie apparatuur	15.088	24.349
Online platform	74.605	74.605
	<u>122.378</u>	<u>130.174</u>

De afschrijvingen zijn gedaald door het niet vervangen van volledig afgeschreven activa.

Directe produktiekosten

Technische produktiekosten media aanbod	157.319	106.399
Overige produktiekosten media-aanbod	<u>2.506.841</u>	<u>1.606.356</u>
	<u>2.664.160</u>	<u>1.712.755</u>

De stijging in de directe produktiekosten is toe te schrijven aan de toename van het aantal produkties in 2018. Aanvullende toelichting wordt hieronder vermeld bij de afzonderlijke posten.

Technische produktiekosten media-aanbod

Faciliteiten en overig	<u>157.319</u>	<u>106.399</u>
------------------------	----------------	----------------

De technische produktiekosten zijn gestegen doordat een aantal produkties in eigen beheer zijn geproduceerd. Hierdoor zijn de facilitaire kosten hoger dan in 2017 waarin alleen een montageprogramma intern werd geproduceerd.

Overige produktiekosten media-aanbod

Honoreringen freelancers	729.785	953.927
Uitzendrechten (externe produkties)	1.532.754	361.057
Overige programmakosten	<u>244.302</u>	<u>291.372</u>
	<u>2.506.841</u>	<u>1.606.356</u>

De daling in de honoreringen freelancers hebben te maken met een verschuiving naar de lonen en salarissen van redactionele werkzaamheden, minder geschreven content voor de website en de vermindering in dagelijkse items van het PowNews online programma.

In 2018 zijn er aanzienlijk meer produkties door buitenproducenten waardoor de uitzendrechten hoger uitvallen dan vorig boekjaar.

De overige programmakosten zijn lager door de vermindering in dagelijkse items van het PowNews online programma.

Toelichting op de exploitatierekening 2018

	Exploitatie 2018	Exploitatie 2017
	€	€
Overige bedrijfslasten		
Overige personeelskosten	12.545	23.113
Huisvestingskosten	77.019	73.092
Promotiekosten	14.492	9.781
Autokosten	37.637	20.317
Kantoorkosten	45.732	39.359
Kosten vereniging	62.453	23.339
Algemene kosten	174.379	137.987
	<u>424.257</u>	<u>326.988</u>

Hieronder worden de afzonderlijke kostenposten toegelicht.

Overige personeelskosten

Wervingskosten	-	1.525
Overige personeelskosten	12.545	21.588
	<u>12.545</u>	<u>23.113</u>

De overige personeelskosten zijn lager in 2018 doordat in 2017 de vorming van de voorziening van loopbaantrajecten en de voorziening voor jubilea opgezet is.

Huisvestingskosten

Huur onroerend goed	54.630	53.602
Overige huisvestingskosten	22.389	19.490
	<u>77.019</u>	<u>73.092</u>

De huisvestingskosten zijn gestegen door stijging van de kosten van huur, schoonmaak en beveiliging.

Promotiekosten

Representatiekosten	7.954	4.765
Reis- en verblijfskosten	6.538	5.016
	<u>14.492</u>	<u>9.781</u>

De toename van de representatiekosten zijn te verklaren door meer structuur en hogere frequentie van de bestuur/ledenraad/RvT vergaderingen. Tevens is er een vrijwillige bijdrage geleverd aan de Stichting 100 jaar Radio Hilversum.

Autokosten

Leasekosten	32.053	15.501
Overige autokosten	5.584	4.816
	<u>37.637</u>	<u>20.317</u>

De stijging van de leasekosten is te verklaren door de afkoop van een bestaand leasecontract en de start van een nieuw leasecontract.

Kantoorkosten

Kosten automatisering	27.648	24.647
Telecommunicatie	14.335	9.296
Overige kantoorkosten	3.749	5.416
	<u>45.732</u>	<u>39.359</u>

De automatiseringskosten nemen voornamelijk toe door uitbreiding van licenties en door het verschuiven van kosten voor mobiele telefonie vanuit de directe productiekosten.

Toelichting op de exploitatierekening 2018

	Exploitatie 2018	Exploitatie 2017
	€	€
Kosten vereniging		
Kosten ledenadministratie	8.483	8.374
Overige kosten verenigingsactiviteiten	<u>53.970</u>	<u>14.965</u>
	<u>62.453</u>	<u>23.339</u>

De overige kosten verenigingsactiviteiten zijn grotendeels toegenomen door een aandeel te nemen in de financiering van het media aanbod.

In 2018 was er geen sprake van ledenbehoud/werving.

Algemene kosten		
Accountantskosten	50.820	37.734
Administratiekosten	43.950	40.196
Verzekeringen	42.256	42.748
Overige algemene kosten	<u>37.353</u>	<u>17.309</u>
	<u>174.379</u>	<u>137.987</u>

De bijna verdubbeling aan accountantskosten zijn te verklaren door toename van de controlekosten vanuit de NPO en Commissariaat van de Media, naast een autonome kostenstijging van KPMG. De stijging in de post verzekering is terug te leiden tot hogere premies voor de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. De stijging van de post Overige algemene kosten wordt in het geheel veroorzaakt door de kosten voor het zelfevaluatie onderzoek 2014-2017 voor PowNed. Deze post was niet begroot.

Financiële baten en lasten

Rentelasten en soortgelijke kosten

Bankrente en kosten	2.806	4.327
Overige rentelasten	<u>5.406</u>	<u>4.402</u>
	<u>8.212</u>	<u>8.729</u>

Bartering

In 2018 is er geen sprake van bartering.

Onafhankelijk product

Het bedrag dat in 2018 besteed is aan onafhankelijke producties zoals bepaald in artikel 2.116 t/m 2.121 van de Mediawet 2008 is € 1.461.277. Dit is 48% van het media-aanbod 2018 zoals bedoeld in artikel 2.149 van de Mediawet 2008.

Ledenaantal en kosten ledenwerving

Ultimo 2018 had PowNed 21.861 actieve leden (2017: 24.886). Er zijn geen wervingskosten gemaakt.

Toelichting op de exploitatierekening 2018

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen onder 'WNT en bezoldiging'.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op de jaarrekening 2018.

Model IV Toelichting op exploitatierekening volgens categoriale indeling 2018

in €, x 1000

Baten	Radio	TV	OMA	Neven activiteiten	Verenigings activiteiten	Organisatie kosten	Overige opbrengsten	Totaal
1. Media-aanbod	172	2.424	449	-	-	1.037	-	4.082
2. Programma gebonden eigen bijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Opbrengst programmabladen	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-	-	8	-	-	-	8
5. Opbrengst Verenigingsactiviteiten	-	-	-	-	125	-	-	125
6. Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-	-	25	25
7. Som der bedrijfsopbrengsten	172	2.424	449	8	125	1.037	25	4.240
Lasten								
8. Lonen en salarissen	33	427	47	3	37	434	22	1.003
9. Sociale lasten	5	122	15	1	-	70	3	216
10. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-	-	-	-	-	122	-	122
11. Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Directe productiekosten	136	2.271	232	-	-	25	-	2.664
13. Overige bedrijfslasten	-	-	-	-	62	362	-	424
14. Toerekening organisatiekosten	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Som der bedrijfslasten	174	2.820	294	4	99	1.013	25	4.429
16. Bedrijfsresultaat	-2	-396	155	4	26	24	0	-189
17. Opbrengst van vorderingen die tot vaste lasten behoren	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	-	-	-	-	-
19. Waardeverandering van vorderingen die tot vaste activa behoren	-	-	-	-	-	-	-	-
20. Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-	-	-	-	-	-
21. Onge realiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-	-	-	-	-	-
22. Ongerealiseerde waardeverandering van materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-
23. Rentelasten en soortgelijke kosten	-	-	-	-	-3	-5	-	-8
24. Som der financiële baten en lasten	-	-	-	-	-3	-5	-	-8
25. Exploitatieresultaat voor toekenningen Eigen Bijdragen	-2	-396	155	4	23	19	0	-197
26. Toerekening resultaat niet-prog. gebonden EB	-	-	-	-	-	-	-	-
27. Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	-2	-396	155	4	23	19	0	-197
28. Over te dragen reserve voor media-aanbod	-	-	-	-	-	-	-	-
29. Exploitatieresultaat na overdracht	-2	-396	155	4	23	19	0	-197
30. FTE gemiddeld	-	7	1	-	-	3	-	11
31. FTE Ultimo	-	6	1	-	-	3	-	10

Model VI Toelichting op nevenactiviteiten per cluster 2018

in €, x 1000

Baten	Cluster 4	Totaal
1. Media-aanbod	-	-
2. Programmegebonden eigen bijdragen	-	-
3. Opbrengst programmabladen	-	-
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	8	8
5. Opbrengst Verenigingsactiviteiten	-	-
6. Overige bedrijfsopbrengsten	-	-
7. Som der <i>bedrijfsopbrengsten</i>	8	8
Lasten		
8. Lonen en salarissen	3	3
9. Sociale lasten	1	1
10. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-	-
11. Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	-	-
12. Directe productiekosten	-	-
13. Overige bedrijfslasten	-	-
14. Toerekening organisatiekosten	-	-
15. Som der <i>bedrijfslasten</i>	4	4
16. Bedrijfsresultaat	4	4
17. Opbrengst van vorderingen die tot vaste lasten behoren	-	-
18. Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-
19. Waardeverandering van vorderingen die tot vaste activa behoren	-	-
20. Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-
21. Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-
22. Ongerealiseerde waardeverandering van materiële vaste activa	-	-
23. Som der financiële baten en lasten	-	-
24. Exploitatieresultaat voor toekenningen Eigen Bijdragen	4	4

Model IX Programmakosten per domein per platform 2018

in €, x 1000

Domein	Televisie					Totaal
	NPO 1	NPO 2	NPO 3	Zapp(elin)		
Nieuws	-	-	-	-	-	-
Opinie	35	293	1.733	-	-	2.061
Sport	-	-	-	-	-	-
Samenleving	723	-	36	-	-	759
Kennis	-	-	-	-	-	-
Expressie	-	-	-	-	-	-
Amusement	-	-	-	-	-	-
Bijzondere kosten	-	-	-	-	-	-
Totaal	758	293	1.769	-	-	2.820

Domein	Radio					Totaal
	NPO Radio 1	NPO Radio 2	NPO Radio 3	NPO Radio 4	NPO Radio 5	
Nieuws	-	-	-	-	-	-
Opinie	150	-	-	-	-	150
Sport	-	-	-	-	-	-
Samenleving	-	-	-	-	-	-
Kennis	-	-	-	-	-	-
Expressie	-	24	-	-	-	24
Amusement	-	-	-	-	-	-
Bijzondere kosten	-	-	-	-	-	-
Totaal	150	24	-	-	-	174

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bepaling resultaat

In de statuten van de vereniging staat in artikel 16 het volgende bepaald: "Jaarlijks, binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de ledenraad, wordt de jaarlijkse vergadering van de ledenraad gehouden, waarin onder meer aan de orde worden gesteld:

- de behandeling van het jaarverslag, opgesteld door het bestuur en ondertekend door alle bestuursleden en leden van de raad van toezicht;
- de vaststelling van de jaarrekening, opgesteld door het bestuur en ondertekend door alle bestuursleden en leden van de raad van toezicht;"

Omtrent de bestemming van het resultaat is niets opgenomen in de statuten van de vereniging. Hieromtrent zijn bepalingen opgenomen in de mediawet 2008.

Controleverklaring

De controleverklaring volgt separaat.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Vereniging PowNed

Verklaring over de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018 van Vereniging PowNed te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging PowNed per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de exploitatierekening over 2018;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016 en de Regeling controleprotocol WNT 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging PowNed zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag, waaronder het verslag van de raad van toezicht;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016 en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016, de Regeling controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten, lasten en balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 17 april 2019

KPMG Accountants N.V.

E. Breijer RA

POW